

Vad är lättläst?

2017-03-15

Plats för
nytänkande

Vem behöver lättlästa texter?

- Alla
- Läsinlärare
- Dyslektiker
- Kognitiv funktionsnedsättning
- Intellectuell funktionsnedsättning
- Hörselnedsättning
- Annan språklig bakgrund
- Motoriska eller perceptuella svårigheter

Språk och tal är olika

- Kroppsspråk, mimik, gester. Hjälper oss med underförstådd information.
- Språket formas efter samtalspartner och situation.
- Skillnaden mellan tal och skrift är *distansering*.

Språk och tal är olika

- I skriften måste språket "stå på egna ben". Texten behöver vara *fullständig* och *tydlig*.
- Uppläsning skapar inte automatiskt förståelse.
- Tillrättalagda texter behövs.

- Undviker främmande ord
- Innehåller tydligt förklarade orsakssammanhang.
(Varför händer detta?)
- Undviker passiv form
- Undviker abstrakta begrepp
- Använder praktiska exempel

Lättlästa texter

- Anknytning till läsarens verklighet
- Repetition
- Lagom ökning av svårighetsgraden i innehållet

- Den grafiska formen är tydlig och luftig
- Lagom långa rader
- Bilderna berättar, anknyter till texten och har bildtext
- Innehållet är strukturerat så att det centrala i texten framgår. (Rubriker, nyckelmeningar)

- Utgå från den som ska läsa (om möjligt)
- Tydlig röd tråd – texten ska ta tag i läsaren direkt
- Tydliga sammanhang – för att inte belasta läsarens minne
- Vardagliga ord och korta rader

- Omväxlande korta och längre meningar (rytm).
- Luftig formgivning – samspel mellan text och bild.
- Sammanfattningar och samtal.
- Mantra: Hitta – läsa – förstå.

Rak ordföljd

Hannibal läser tidningen i sängen kl 8.

Omvänd ordföljd

Klockan 8 läser Hannibal tidningen i sängen.

Aktiv form

Hannibal läser tidningen

Passiv form

Tidningen blir läst av Hannibal.

Meningsbyggnad som bygg på logiskt

~~Pojken som blev buren av flickan hade rött hår.~~

Flickan bar den rödhåriga pojken.

Personligt tilltal (talspråkligt, författarröst)

Damen hade en hjälm på huvudet. Du vet en sån där som du har när du cyklar.

Häng dina ytterkläder på kroken i hallen!

~~Besökare uppmanas att hänga ytterkläder på kroken i hallen!~~

LIX-värde (ex på läsbarhetsformler)

